

на Американците. Англичаните не знаели да ся удържат на таквази височина; освен туй, като ся съзнавали за силни, дозволявали си да работят като нищожни хора и още псували Американците въ Парламентът съ неприличните думи за таквизи събрани. И общественото мнение обсъдило отколкото поведението на Американците и на Англичаните: за първите всяка чест и похала, а за вторите безчестие и срамът. Жално само едно, че количеството на историческите събития е невъзможно да ся определи нито съ мерката на честта, нито съ мерката на срамът, и че въ историческите причини, които правятъ печалните исторически сътнини, простата, нехитрата смътка за печалбата и загубата, за ползата и вредата не ся явява такъв главенъ елементъ, какъвто тръбаше да ся яви.

Въ това време, когато Американскиятъ конгресъ пишаше декларациите си и адресите си, въ Англия происходиха парламентските избори. Подъ влиянието на враждата, Англичаните избрали за членове хора враждебни на Американците. Отъ приятелите на Американците избрали малцина. На заседанието отъ 20 Януари 1775, лордъ Чатамъ ся явилъ въ камарата на депутатите да говори за американския работи. Членовете ся напълнили отъ Американци и на първия редъ седялъ Франклинъ: „Милорди, казалъ Чатамъ, писмата, които първи пътъ ви представляватъ днесъ, колкото ми е известно, намираха ся въ портфелятъ на министърътъ отъ 5 или 6 седмици. И ако и съдбата на царството да зависи отъ този великъ въпросъ, но както гледате, само днесъ ни пригласихъ да ся заемимъ за разглеждането му... „Милорди, азъ не искамъ да прочетъ тези писма. Азъ знаеш какво ся съдържа въ тяхъ. Няма нито единъ членъ, който да не знае същото... Да ся въсползвамъ отъ първите минути за да ся примиримъ, защото ще окъснемъ. Единъ пропуснатъ членъ ще роди сумма нещастни години. Повикайте войските отъ Бостонъ —